

नमस्तइत्यादयोष्टौश्लोकाः स्तवराजेव्याख्याताः ॥२॥ ३॥ ४॥ ५॥ ६॥ ७॥ ८॥ ९॥ १०॥ ११॥ १२॥ १३॥ पंचाशतं षट्चेति तव जीवितसंबंधिनां दिनानां शेषं पंचषट्च पंचवारमावर्तिताः षडिति रीत्या त्रिंशदिति ज्ञेयं तावदेव आशतं शतावधि यद्विनानां शतेन कर्तुं शक्यं तत्रिंशतापि कर्तुं शक्यमित्यर्थः अष्टपंचाशतं रात्र्यः शयानस्याद्यमेगता इति भीष्मो वक्ष्यति तत्र त्रिंशदतः परं शिष्टाः अष्टाविंशतिरिति पूर्वव्यतीताः तथाहि भीष्म

भीष्म उवाच नमस्ते भगवन् कृष्ण लोकानां प्रभवाप्यय ॥ त्वंहि कर्ता तृषी केशसंहर्ता चापराजितः ॥ २ ॥ विश्वकर्मन्ममस्तेस्तु विश्वात्मन् विश्वसंभव ॥ अपवर्गस्थभूतानां पंचानां परतः स्थित ॥ ३ ॥ नमस्ते त्रिषु लोकेषु नमस्ते परतस्त्रिषु ॥ योगीश्वर नमस्तेस्तु त्वंहि सर्वपरायणः ॥ ४ ॥ मत्संश्रितं यदा त्वत्वं वचः पुरुषसत्तम ॥ तेन पश्यामि ते दिव्यान्भावान् हि त्रिषु वर्त्मसु ॥ ५ ॥ तच्च पश्यामि गोविंद यत्ते रूपं सनातनं ॥ सप्तमार्गानिरुद्धास्ते वा योरमिततेजसः ॥ ६ ॥ दिवं ते शिरसा व्याप्तं पद्मां देवी वसुंधरा ॥ दिशो भुजार विश्वक्षुर्वीर्यैशुक्रः प्रतिष्ठितः ॥ ७ ॥ अतसी पुष्पसंकाशं पीतवाससमच्युतं ॥ वपुर्त्यनुमिमीमस्ते मेघस्येव सविद्युतः ॥ ८ ॥ त्वत्पन्नाय भक्ताय गतिमिष्टां जिगीषवे ॥ यच्छ्रेयः पुंडरीकाक्ष तद्वायस्वसुरोत्तम ॥ ९ ॥ वासुदेव उवाच यतः खलु पराभक्तिर्मयिते पुरुषर्षभ ॥ ततो मया वपुर्दिव्यं त्वयिराजन्मदर्शितं ॥ १० ॥ न त्व्यभक्ताय राजेंद्र भक्तायानृजवेन च ॥ दर्शयाम्यहमात्मानं न चाशांताय भारत ॥ ११ ॥ भवांस्तु मम भक्तश्च नित्यं चार्जवमास्थितः ॥ दमेतपसि सत्ये च दाने च निरतः शुचिः ॥ १२ ॥ अर्हस्त्वं भीष्म मांद्रुष्टुं तपसा स्वेन पार्थिव ॥ तव ह्युपस्थिता लोका येभ्यो नावर्तते पुनः ॥ १३ ॥ पंचाशतं षट्च कुरु प्रवीरशेषं दिनानां तव जीवितस्य ॥ ततः शुभैः कर्मफलोदयैस्त्वं समेष्यसे भीष्म विमुच्यदेहं ॥ १४ ॥ एते हि देवा वसवो विमानान्यास्थाय सर्वज्वलिताग्नि कल्पाः ॥ अंतर्हि तास्त्वां प्रतिपालयंतिकाष्ठां प्रपद्यंत मुदक्पतंगं ॥ १५ ॥ व्यावर्तमाने भगवत्युदीचीं सूर्ये जगत्कालवशं प्रपन्ने ॥ गंतानि लोकान् पुरुषप्रवीर नावर्तते या नुपलभ्य विद्वान् ॥ १६ ॥ अमुं च लोकं त्वयि भीष्मया ते ज्ञानानि न क्ष्यंत्यखिलेन वीर ॥ अतस्तु सर्वं त्वयि सन्निकर्षं समागता धर्मविवेचनाय ॥ १७ ॥ तज्ज्ञातिशोकोपहतश्रुताय सत्याभिसंधाय युधिष्ठिराय ॥ प्रब्रूहि धर्मार्थं समाधियुक्तं सत्यं वचो स्यापनुदाश्रुशोकं ॥ १८ ॥ इति श्रीमहाभारतेशांतिपर्वणिराजध० कृष्णवाक्ये एकपंचाशत्तमोऽध्यायः ॥ ५१ ॥ ॥ ५२ ॥

स्य शरत्तपशयनानंतरं अष्टौ दिनानि युद्धं ततो दुर्योधनाशौचं युयुत्सोः षोडश दिनानि तेन सह पुरं प्रविशतां पांडवानामपितावन्ति दिनानि गता निपंचविंशे सर्वेषां श्राद्धदानं षड्विंशे पुरप्रवेशः सप्तविंशे राज्याभिषेकः अष्टाविंशे प्रकृतिसात्वन् आभ्युदयिकं दानं च ऊनत्रिंशे भीष्मप्रत्यागमनं तद्दिनमारभ्य त्रिंशद्दिनानि शिष्टानीति ज्ञेयं ॥ १४ ॥ प्रतिपालयंति प्रतीक्षन्ते पतंगसूर्य ॥ १५ ॥ कालवशं जगत् प्रपन्ने प्राप्तेक्षेमुमिति शेषः ॥ १६ ॥ १७ ॥ १८ ॥ इति शांतिप० रा० नै० भारतभाव० एकपंचाशत्तमोऽध्यायः ॥ ५१ ॥ ॥ ५२ ॥ ॥ ५३ ॥